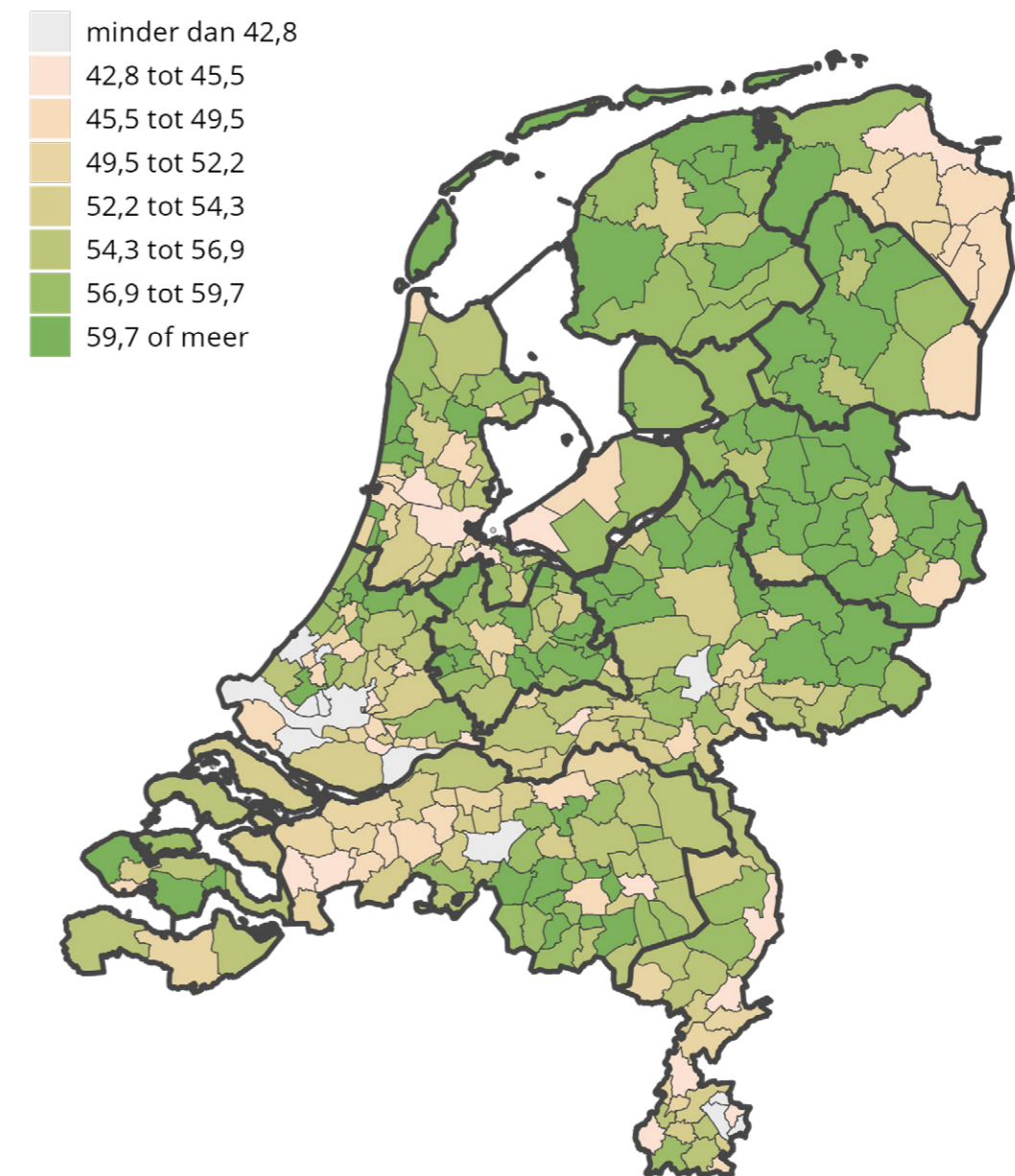

Brede welvaart in Nederland

Op basis van de bredewelvaartsindex

De kaart hiernaast laat zien dat de brede welvaart in 2024 over het algemeen groter is buiten de steden. Vooral in Fryslân, Drenthe en Overijssel is de brede welvaart groot. Behalve in de steden blijft de brede welvaart ook achter in West-Brabant en Oost-Groningen.

Hoe is het met de brede welvaart in uw gemeente gesteld?

Voor de Atlas voor gemeenten 2024 hebben we een bredewelvaartsindex op gemeenteniveau ontwikkeld om de brede welvaart van Nederlandse gemeenten te meten en in de tijd te volgen. Deze bredewelvaartsindex laat zien hoe het met de kwaliteit van leven in een gemeente is gesteld.

Geld alléén maakt niet gelukkig. Deze aloude Nederlandse uitdrukking geeft al aan dat brede welvaart een wijdverbreid begrip is. Wereldwijd kwam het economisch denken langs deze lijn in een stroomversnelling rond 2010, en inmiddels is het onderwerp niet meer van de beleidsagenda's weg te denken. Wat brede welvaart precies is, blijkt echter lastiger uit te leggen.

Een uitleg over wat brede welvaart inhoudt begint over het algemeen met een verwijzing naar het verleden. Lange tijd was het onder economen gebruikelijk alleen naar het bruto binnenlands product (BBP) en economische groei te kijken als de ontwikkeling van een land of regio werd geschetst of vergeleken. Brede welvaart lijkt in die zin gestart als reactie op een te smalle definitie van welvaart als economische welvaart. We zijn ons er steeds bewuster van dat economische groei (ook) negatieve effecten kan hebben voor de mens, natuur en planeet. Sturen op brede welvaart is dus sturen op alles wat mensen van waarde vinden – nu én in de toekomst.

De methode achter de bredewelvaartsindex

Voor de bredewelvaartsindex hebben we 34 indicatoren uit verschillende bronnen verzameld en ingedeeld in acht dimensies (thematisch aan elkaar verwante indicatoren) van brede welvaart, zodat voor elke onderscheiden dimensie minimaal drie indicatoren gebruikt konden worden. De indicatoren hebben in de index elk een eigen gewicht meegekregen. Dit zorgt ervoor dat de bredewelvaartsindex niet alleen een genuanceerd en compleet beeld geeft van de brede welvaart in een gemeente, maar dat de onderliggende dimensies ook inzicht geven in de aspecten van brede welvaart waarmee het in een gemeente beter of juist minder goed gaat.

De weging van de individuele indicatoren is bepaald met de benefit-of-the-doubt-methode. Deze methode geeft bij het bepalen van de gewichten letterlijk 'het voordeel van de twijfel' – de indicatoren waar een gemeente hoog op scoort, krijgen een groot gewicht, en aspecten waar een gemeente ongunstig scoort, krijgen een klein gewicht. De aanname hierbij is dat mensen verschillen in voorkeuren en hun woonlocatie optimaliseren op hun specifieke wensen. De gemeentespecifieke gewichten zijn vervolgens omgerekend naar landelijke gewichten door het met het inwonertal gewogen gemiddelde van de gemeentespecifieke gewichten te berekenen als het 'nationale' gewicht. Hierdoor geeft de

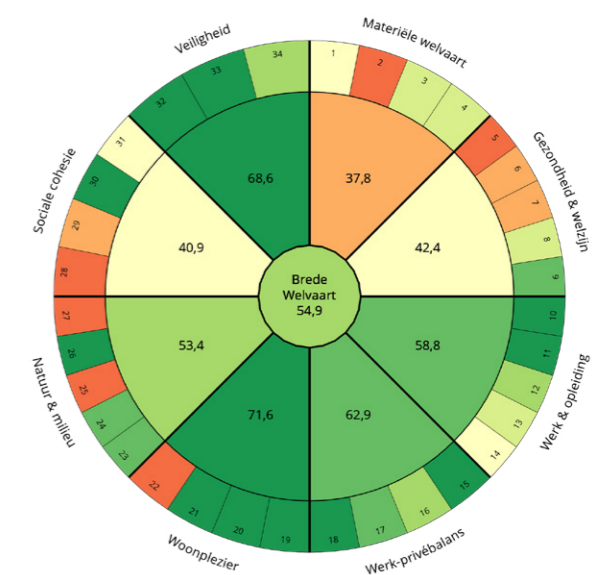
bredewelvaartsindex aan hoe het met de brede welvaart in een gemeente gesteld is, gegeven de doorsnee van voorkeuren van inwoners van Nederland.

De bredewelvaartsindex bestaat uit de materiële welvaart (inkomen, vermogen, armoede en schulden), het gezondheids- & welzijnsniveau van de inwoners (levensverwachting, ervaren gezondheid, overgewicht, stress, tevredenheid met het leven), werk & opleiding (participatie en opleidingsniveau van de beroepsbevolking en vacaturedruk), de werk-privébalans (werkuren, tevredenheid met vrije tijd, reistijd woon-werk en filedruk), het woonplezier (tevredenheid met eigen woning en woonomgeving, leefbaarheid en amenities), natuur & milieu (fijnstof, geluidsdruk, groenblauwe woonaantrekkelijkheid, klimaatrisico's en hernieuwbare energie), de sociale cohesie (sociale cohesie, vrijwilligerswerk, vertrouwen en opkomst bij Tweede Kamerverkiezingen) en de objectieve en subjectieve veiligheid (misdrijven, overlastmeldingen en de ervaren (on)veiligheid).

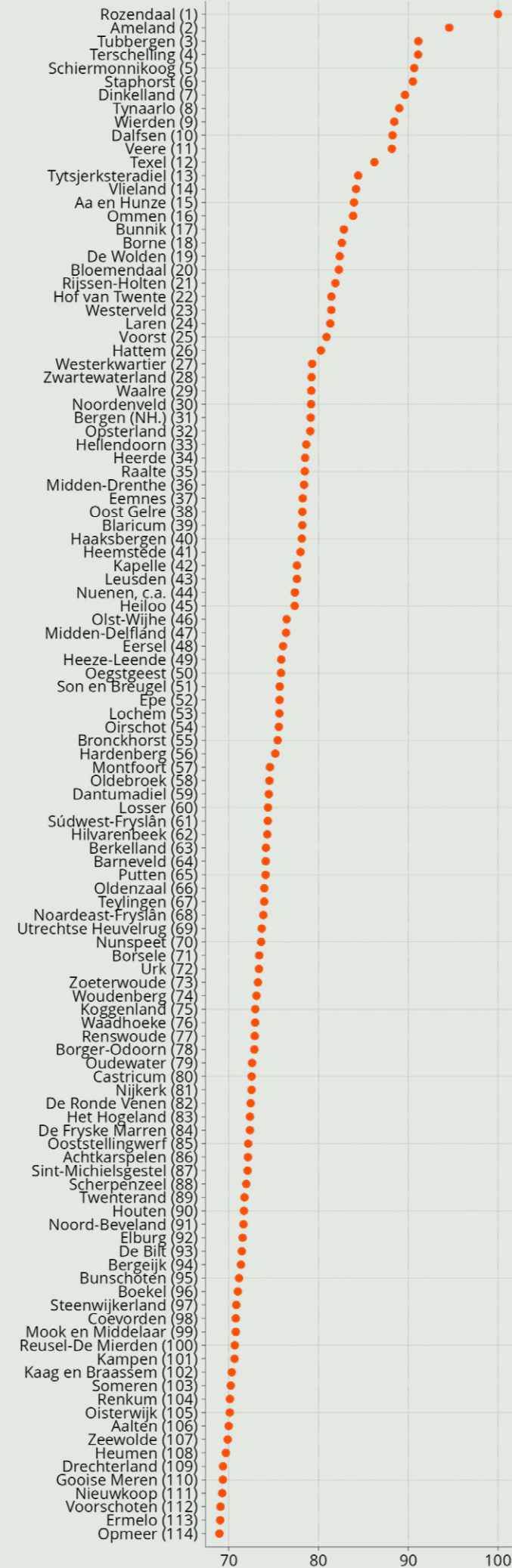
De brede welvaart van Nederlandse gemeenten

Het is ook mogelijk om onder de motorkap te kijken met welke aspecten van brede welvaart het goed of juist minder goed gaat in een gemeente. Hengelo staat van de vijftig grootste stedelijke gemeenten bovenaan de bredewelvaartsindex. Op sommige dimensies en indicatoren scoort Hengelo bijzonder goed, terwijl er andere dimensies en indicatoren zijn waar de stad minder goed op scoort. Het profielcirkeldiagram hiernaast brengt dat in één oogopslag in beeld.

Wilt u weten hoe uw gemeente scoort? Voor € 750,- ontvangt u een Quick Scan 'Brede welvaart in uw gemeente' met daarin het profielcirkeldiagram met de scores van uw gemeente op de onderliggende indicatoren, in vergelijking met het landelijke gemiddelde. Bestel [hier](#) het rapport over uw gemeente, of neem voor meer informatie contact op met Marten Middeldorp, senior onderzoeker bij Atlas Research via middeldorp@atlasresearch.nl.

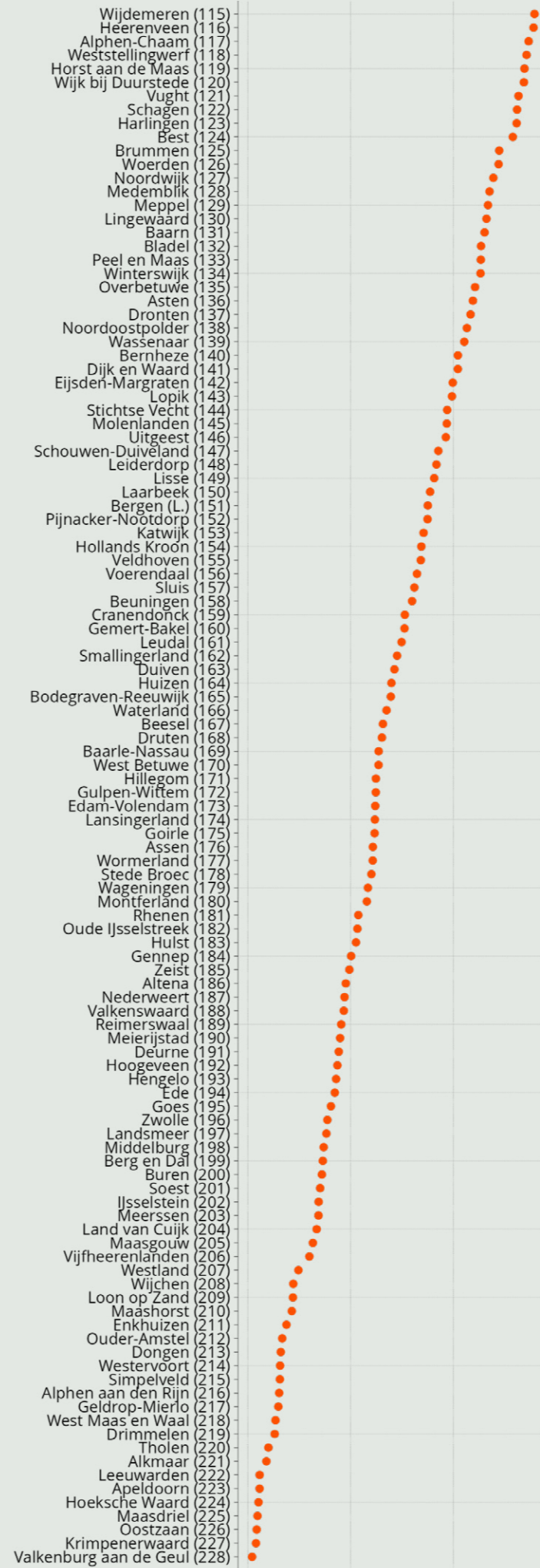

Bredewelvaartsindex Positie 1 t/m 114

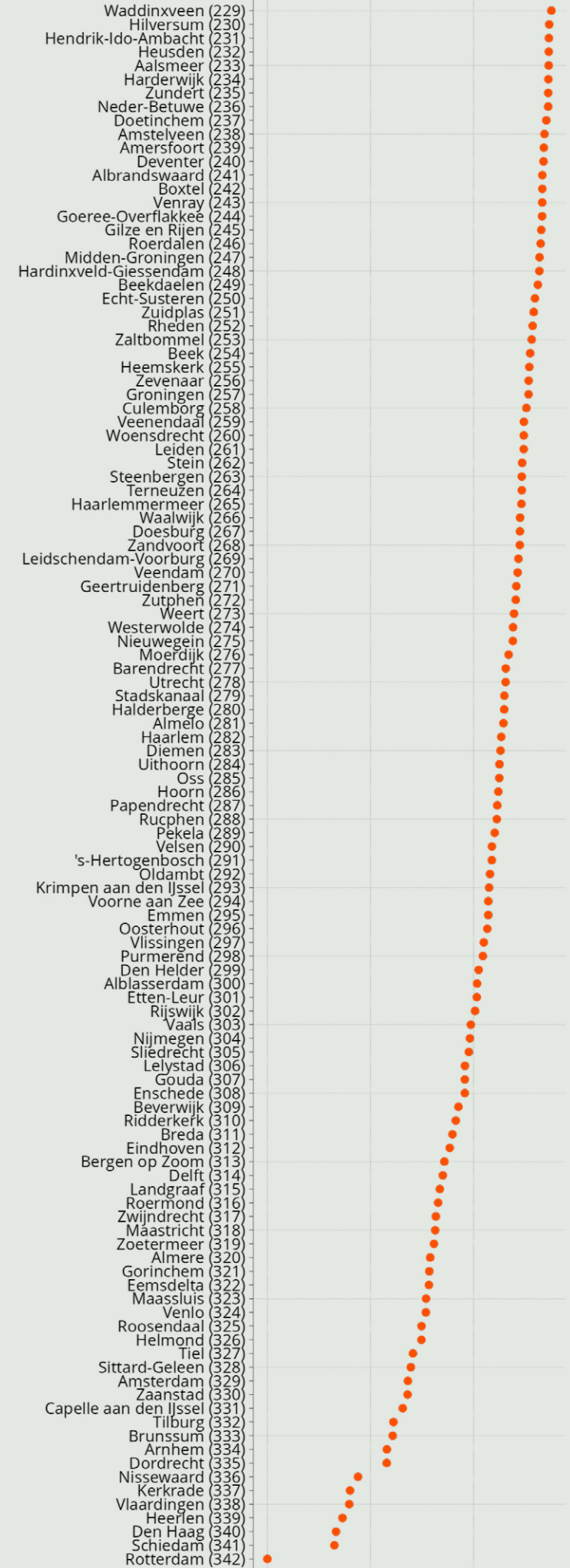

De ranglijst hiernaast is aflopend gesorteerd op totale brede welvaart. Rozendaal heeft van de Nederlandse gemeenten de gunstigste mix van aspecten die het leven van waarde maken; de kleine gemeente – ingeklemd tussen Arnhem en de Veluwe – kent een grote materiële welvaart, heeft een gunstige arbeidsmarkt en een hoogopgeleide bevolking en is erg veilig. Rotterdam heeft van alle Nederlandse gemeenten de laagste brede welvaart.

Bredewelvaartsindex Positie 115 t/m 228

Bredewelvaartsindex Positie 229 t/m 342

Atlas voor gemeenten

Maak betere beleidsbeslissingen die brede welvaart vergroten

Ranglijst brede welvaart

De ranglijst voor brede welvaart van alle gemeenten in Nederland 2024 is gemaakt aan de hand van het digitale dashboard *Atlas voor gemeenten*.

Ieder jaar presenteert Atlas Research in de papieren *Atlas voor gemeenten* ranglijsten voor brede welvaart, woonaantrekkelijkheid en vele andere thema's. Op papier alleen voor de 50 grootste gemeenten. Maar nu, met het digitale dashboard *Atlas voor gemeenten*, voor alle 342 gemeenten van Nederland!

Al meer dan 20 jaar gebruiken beleidsmakers in gemeenten *Atlas voor gemeenten* voor verklarend inzicht aan de hand van indicatoren over wonen en werken.

Inzicht door vergelijking

De Atlas helpt op een slimme manier om snel belangrijke vragen te beantwoorden. Zoals: wat is de uitwerking van ons beleid op de bereikbaarheid van onze gemeente? Hoe staat het met de veiligheid? Wat is de kwaliteit van het onderwijs? En, wat is de woonaantrekkelijkheid van onze gemeente? De antwoorden op deze vragen krijgen pas écht betekenis in vergelijking – benchmarking – met de situatie bij andere gemeenten. Het digitale dashboard *Atlas voor gemeenten* geeft u die essentiële benchmarks. Daarmee krijgt u het inzicht hoe uw gemeente er écht voor staat.

Startpunt voor beleid

De *Atlas voor gemeenten* is voor iedereen die in uw gemeente betrokken is bij beleid over wonen en werken. Voor onderzoekers, beleidsmedewerkers, strategisch adviseurs, bestuurders en politici. Eenvoudig in gebruik, krachtig in inzicht.

U krijgt met het dashboard *Atlas voor gemeenten* snel inzicht in waar uw gemeente staat op verschillende beleidsterreinen door benchmarking. Met een paar kliks maakt u naar keuze andere vergelijkingen. Zoals met buurgemeenten, samenwerkingsverbanden en 'soortgenoten'. Zo krijgt u precies de benchmark die voor u relevant is.

Daarna kan het verdiepende inzicht beginnen. Kies zelf de indicatoren waarop u wilt inzoomen, uiteraard in vergelijking met uw *peers*. Met simpele schuifknoppen kunt u beleidsscenario's doorrekenen. Draai zelf aan de knoppen en bepaal waar u wilt komen te staan ten opzichte van vergelijkbare gemeenten.

De resultaten zijn te downloaden en meteen te gebruiken in uw beleidsnotities, of binnen uw eigen werkomgeving te verrijken met eigen data.

Daarom is de *Atlas voor gemeenten* hét startpunt voor beleid. Voor elke gemeente, groot én klein.

Meer weten?

Wilt u inzicht in wat Atlas voor gemeenten voor u en uw collega's kan betekenen? Schrijf u dan in voor een online informatie-webinar. In minder dan een uur weet u hoe het staat.

Atlas Research B.V.
Onderdeel van Sijthoff Media
Marc Nühn 06 53 - 63 01 20
marcnuhn@sijthoffmedia.nl

